

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 marca 2018 r., skutecznie wniesionym w dniu 7 marca 2019r. (wniosek o wpisanie sprawy pod nowy numer – k.85) J. W. wniósł o rozwiązanie notarialnej umowy o dożywocie zawartej między nim a pozwanymi M. D. i K. D. w dniu 4 listopada 2015 r. oraz o zasądzenie od pozwanych na swoją rzecz kwoty 28.000 zł (wraz z odsetkami) za zdeponowanie na lokacie założonej przez pozwaną - środków pieniężnych należących do J. W..

W uzasadnieniu żądania J. W. podał, że w treści umowy o dożywocie z dnia 4 listopada 2015 r. pozwani zobowiązali się do dożywotniej pomocy i utrzymania powoda w zamian za przeniesienie na nich udziału w wysokości 1/4 części zabudowanej nieruchomości stanowiącej jego własność. Powód podniósł, że pozwani nie wywiązali się z nałożonych nań obowiązków wynikających z umowy o dożywocie, nie sprawowali nad nim opieki polegającej na przyjęciu go, jako domownika, nie zapewnili mu pomocy w chorobie oraz nie zapłacili mu kwoty 120.000 zł. tytułem ceny sprzedaży udziału we współwłasności nieruchomości.

Powód podał, że oprócz tego pozwani nakłonili go zawarcia umowy przeniesienia prawa dzierżawy do działki rekreacyjnej na ich rzecz i nie zapłacili umówionej przy tym ceny nasadzeń, urządzeń i obiektów w wysokości 5.000 zł. Nadto M. D. nakłoniła J. W. do założenia wspólnego z powodem rachunku bankowego, z którego bez jego wiedzy i zgody pobrała i przywłaszczyła sobie kwotę 28.000 zł.

W ocenie J. W. pozwani, w celu uzyskania dla siebie wymiernych korzyści majątkowych, doprowadzili go do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, wykorzystując jego niezdolność do pojmowania znaczenia podejmowanych przez niego działań i dokonywanych czynności ze względu na jego podeszły wiek, depresję po śmierci żony, ogólny stan zdrowia i związaną z tym obawę o własną przyszłość. W ocenie powoda pozwani swoim zachowaniem dążyli też do pozbawienia spadku syna powoda T. W..

Powód wniósł nadto o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

(pozew k. 4-8)

Pozwani, M. D. i K. D., w odpowiedzi na pozew z dnia 10 czerwca 2019 r. wnieśli o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwani zadeklarowali wolę zwrotnego przeniesienia własności nieruchomości na rzecz powoda oraz zwrotu pieniędzy. Podnieśli, że już wcześniej wystąpili do J. W. z taką propozycją, ale powód unikał z nimi kontaktu.

Jednocześnie zaprzeczyli twierdzeniom J. W. zawartym w uzasadnieniu pozwu dotyczącym charakteru stosunków łączących strony przed i po zawarciu umowy dożywocia oraz podnieśli, że pomagali powodowi. Nadto wskazali, że aktualne relacje między stronami wynikają z działań podejmowanych przez syna powoda, T. W..

(odpowiedź na pozew k. 100-102)

W piśmie procesowym z dnia 27 sierpnia 2019 r. J. W. cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie żądania zapłaty.

Stanowisko to zostało podtrzymane w piśmie pełnomocnika powoda z dnia 9 października 2019r.

(częściowe cofnięcie powództwa k. 123; pismo peł. powoda k.138)

Na rozprawie w dniu 26 listopada 2019 r. pełnomocnik powoda poparł powództwo, wniósł o rozwiązanie umowy dożywocia i o umorzenie postępowania w pozostałym zakresie oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Pełnomocnik pozwanych oświadczył, że pozwani uznają powództwo o rozwiązanie umowy dożywocia, przyznając, że w chwili obecnej relacje między stronami nie pozwalają na wykonywanie tej umowy. Wniósł o umorzenie postępowania w pozostałym zakresie i o nieobciążanie pozwanych kosztami procesu.

(oświadczenia pełnomocników stron – protokół z rozprawy z dnia 26.11.2018r. adn.: 00:02:27,00:05:12,00:10:59; 00:03:41,00:05:49,00:11:53)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

J. W. nabył w 1992 roku wraz z żoną M. W., do wspólności majątkowej małżeńskiej, nieruchomość gruntową położoną w Ł. przy ul. (...). Nieruchomość tą stanowi działka o pow. 303 m² wraz z posadowionym na niej domem mieszkalnym o pow. 138 m².

M. W. zmarła w marcu 2015 r., a spadek po niej w całości nabył syn T. W..

(okoliczności bezsporne; akt notarialny k. 162-164)

J. W. ma 79 lat, jest emerytowanym stomatologiem. Po śmierci żony powód zamieszkiwał sam, ciężko przechodził okres żałoby. Syn powoda nie mógł sprawować codziennej, bieżącej opieki na ojcem, ze względu na charakter wykonywanej pracy, wiążącej się z częstymi podróżami.

W otoczeniu powoda nie było osób, które mogłyby się nim zaopiekować i udzielić mu pomocy przy załatwianiu niektórych codziennych spraw.

(okoliczności bezsporne)

M. D. jest córką chrzestną J. W.. Pozwana nie jest spokrewniona z powodem. J. W. odnowił z nią kontakt po pogrzebie swojej żony. Pozwani kontaktowali się z powodem telefonicznie i odwiedzali go w domu przy ul. (...). M. D., na prośbę powoda, opłacała jego rachunki przez internet.

(okoliczności bezsporne)

W dniu 4 listopada 2015 r. J. W. oraz M. D. i K. D. zawarli umowę dożywocia i umowę sprzedaży opisanej wyżej nieruchomości. Umowa została sporządzona w formie aktu notarialnego przez notariusza E. S. w Kancelarii Notarialnej w Ł. przy ul. (...) i wpisana do Repertorium (...). Zgodnie z umową J. W. przeniósł udział wynoszący 1/4 części przedmiotowej nieruchomości na rzecz M. i K. małżonków D., którzy nabyli ten udział do wspólności majątkowej małżeńskiej i w zamian za to zobowiązali się zapewnić powodowi dożywotnie utrzymanie i opiekę, mające polegać na przyjęciu powoda, jako domownika oraz zapewnieniu mu odpowiedniej pomocy i pielęgnowania w chorobie oraz sprawieniu pogrzebu (§3 umowy). Wartość przedmiotu umowy dożywocia strony określiły na kwotę 120.000 zł (§ 4 umowy). W dalszej części umowy powód sprzedał pozwanym udział wynoszący 1/4 części nieruchomości (§ 5 umowy), zaś pozwani zgodnie oświadczyli, że całą cenę sprzedaży tej nieruchomości, w kwocie 120.000 zł., zobowiązują się zapłacić sprzedającemu w terminie do 5 listopada 2015 r. (§ 6 umowy).

Łącznie w wyniku umowy powód przeniósł na pozwanych udział wynoszący 1/2 części nieruchomości o wartości 240.000 zł.

(akt notarialny k. 162-164)

Pozwani nie zapłacili powodowi 120.000 zł tytułem ceny nabycia 1/4 udziału w nieruchomości.

(okoliczność bezsporna)

Pozwani nie zamieszkali z powodem w Ł., w domu przy ul. (...), ani sprawowali nad powodem stałej, codziennej opieki.

(okoliczność bezsporna)

J. W. był dzierżawcą działki położonej w Ł. przy al.(...) na terenie Rodzinnych (...). W dniu 11 lipca 2016 r. strony zawarły notarialną umowę przeniesienia na pozwanych prawa dzierżawy tej działki o wartości 20.652 zł, ustalając cenę przeniesienia tego prawa na kwotę 5.000 zł, której pozwani nie zapłacili.

(okoliczność bezsporna)

J. W. zamknął rachunek bankowy w Banku (...) S.A., prowadzony na nazwisko jego oraz jego zmarłej żony i otworzył nowy rachunek bankowy, wspólny dla powoda i pozwanej. Powód upoważnił nadto pozwaną do dysponowania środkami zgromadzonym na założonej przez niego lokacie. M. D. dokonała z rachunku bankowego, którego była współposiadaczką na swoje konto w (...) Bank S.A. dwóch przelewów na łączną kwotę 16.000 zł oraz dokonała przelewu z lokaty bankowej powoda, do której posiadała pełnomocnictwo kwoty 12.000 zł. Następnie pozwana założyła na własne nazwisko lokatę na 28.000 zł.

(okoliczność przyznana - oświadczenie pełnomocnika pozwanych – protokół z rozprawy z dnia 26 listopada 2019 r. adn.: 00:08:58 k. 165v.]; postanowienie Prokuratury Okręgowej w Łodzi o umorzeniu śledztwa sygn. akt PO II Ds. 123.2017 165-195)

W następstwie zawiadomienia złożonego we wrześniu 2016 r. przez T. W., Prokuratura Okręgowa w Łodzi prowadziła śledztwo przeciwko pozwanym, którym postawiono zarzut doprowadzenia powoda do niekorzystnego rozporządzenia mieniem oraz przeciwko pozwanej, której postawiono zarzut przywłaszczenia pieniędzy powierzonych przez powoda.

Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2018 r. Prokuratura Okręgowa w Łodzi:

I. umorzyła śledztwo przeciwko M. D. i K. D., podejrzanym o to, że:

- w dniu 4 listopada 2015 r. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci udziału wynoszącego 1/4 części zabudowanej nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) o wartości nie mniejszej niż 240.000,00 zł, co stanowi mienie znacznej wartości, w ten sposób, że wykorzystując jego niezdolność do należytego pojmowania przedsiębranego działania, nakłonili go do zawarcia umowy dożywocia i sprzedaży (Repertorium (...), w wyniku której przeniesiono na nich prawo własności opisywanego powyżej udziału, nie realizując obowiązków w zakresie utrzymania i opieki pokrzywdzonego oraz nie dokonując zapłaty kwoty z tytułu sprzedaży,

- dniu 11 lipca 2016 r. w Ł., działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadzili J. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci prawa dzierżawy działki Nr (...) położonej przy al. (...) na terenie Rodzinnych (...), o wartości 20.652,00 zł., w ten sposób, że wykorzystując jego niezdolność do należytego pojmowania przedsiębranego działania, nakłonili go do zawarcia umowy, w wyniku której przeniesiono na nich prawo dzierżawy wskazanej powyżej działki, ustalając cenę przeniesienia tego prawa na kwotę 5.000,00 zł. i nie dokonując jej zapłaty – wobec niepełnienia przez podejrzanych zarzucanego im przestępstwa;

II. umorzyła śledztwo przeciwko M. D. podejrzanej o to, że:

- w okresie od 19 listopada 2015r. do 13 lutego 2016r. w Ł., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przywłaszczyła powierzone pieniądze w kwocie łącznej 16.000,00 zł. stanowiące własność J. W., w ten sposób, że dysponując środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym o nr (...) prowadzonym przez Bank (...) P. S.A. wypłaciła je w formie przelewów na swój rachunek bankowy o numerze (...) prowadzony przez (...) Bank S.A., przy czym: w dniu 19 listopada 2015r. wypłaciła kwotę 12.000 zł oraz w dniu 13 lutego 2016r. wypłaciła kwotę 4.000,00 zł;

- w okresie od 23 maja 2016r. do 15 września 2016r. w Ł., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przywłaszczyła powierzone pieniądze w kwocie łącznej 22.600,00 zł. stanowiące własność J. W.,

w ten sposób, że dysponując środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku bankowym o nr (...) prowadzonym przez Bank (...) S.A., wypłaciła je w formie wypłaty gotówkowej lub poprzez wypłaty w bankomatach w łącznej kwocie 22.600 zł - wobec niepopelnienia przez podejrzaną zarzucanego jej przestępstwa.

Tym samym postanowieniem Prokuratura Okręgowa w Łodzi umorzyła nadto, objęte zakresem prowadzonego śledztwa postępowanie w sprawie podrobienia wniosku o wydanie wypisu z ewidencji gruntów i budynków, umowy dożywocia i sprzedaży z dnia 4 listopada 2015 r., umowy rachunku bankowego z dnia 11 marca 2016 r. oraz umowy z dnia 11 lipca 2016 r. dotyczącej prawa przeniesienia dzierżawy działki - wobec niepopelnienia zarzucanych czynu zabronionego.

(postanowienie Prokuratury Okręgowej w Łodzi o umorzeniu śledztwa sygn. akt PO II Ds. 123.2017 165-195)

W piśmie z dnia 9 lipca 2019 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwanych do zapłaty na wskazany przez niego rachunek bankowy powoda kwoty 28.800 zł., powiększonej o dalsze odsetki bankowe, uzyskane w dacie likwidacji lokaty bankowej, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22 lipca 2019 r., oraz do wezwał pozwanych do zwrotnego przeniesienia na powoda aktem notarialnym, udziału w wysokości 1/2 części nieruchomości, objętej notarialną umową dożywocia i sprzedaży z dnia 4 listopada 2015 r. (Repertorium (...)) w terminie do 30 lipca 2019 r.

(wezwanie do zapłaty i zwrotnego przeniesienia nieruchomości k. 125-126)

W dniu 28 lipca 2019 r. M. D. przelała na rachunek bankowy powoda kwotę 29.086,64 zł.

(potwierdzenie przelewu k. 127)

W dniu 20 sierpnia 2019 r. przed notariuszem P. C. prowadzącym Kancelarię Notarialną w Ł. przy ul. (...) strony przystąpiły do aktu notarialnego (wpisanego do Repertorium (...)), w którym zgodnie oświadczyły, że K. i M. małżonkowie D. naruszyli obowiązki kupującego poprzez nieuiszczenie na rzecz powoda całości umówionej ceny sprzedaży nieruchomości ustalonej w akcie notarialnym z dnia 4 listopada 2015 r. Repertorium (...), wobec czego: J. W. oświadczył, że odstępuje od umowy sprzedaży nieruchomości; K. D. i M. D. oświadczyli, że przenoszą udział w wysokości 1/4 części nieruchomości, stanowiącej przedmiot umowy sprzedaży na rzecz J. W.; strony zgodnie oświadczyły, że odstępują od wszelkich postanowień umowy sprzedaży oraz zrzekają się wobec siebie jakichkolwiek roszczeń z tytułu umowy sprzedaży (§ 3). Wartość udziału w wysokości 1/4 części nieruchomości strony określiły na kwotę 120.000 zł (§ 4).

(akt notarialny k. 155-159)

W chwili obecnej relacje między stronami wykluczają wykonywanie umowy dożywocia.

(okoliczność przyznana - oświadczenie pełnomocnika pozwanych – protokół z rozprawy z dnia 26 listopada 2019 r. adn.: 00:05:49 k. 165v.)

Powyższy stan faktyczny, w istocie niesporny między stronami, Sąd ustalił na podstawie złożonych do akt sprawy dokumentów, które uznał za w pełni wiarygodne. Były to dokumenty urzędowe i prywatne, a zostały złożone przez strony w oryginałach i odpisach. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone przez powołane do tego organy, w przepisanej formie i stanowiły dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 k.p.c.). Pozostałe dokumenty zgromadzone w niniejszej sprawie to dokumenty prywatne, które zgodnie z treścią art. 245 k.p.c. stanowiły dowód tego, iż osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia w nich zawarte. Żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości. Sąd nie stwierdził w toku postępowania żadnych okoliczności mogących podważyć zaufanie do tych dokumentów.

Fakt niewywiązania się z umowy dożywocia i sprzedaży nieruchomości oraz wypłaty środków przez pozwaną z konta i lokat bankowych powoda, zostały przez pozwanych przyznane w toku postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgłoszone przez J. W. roszczenie związane jest z zawartą w dniu 4 listopada 2015 r. umową dożywocia i sprzedaży nieruchomości.

W myśl art. 908 § 1 k.c. jeżeli w zamian za przeniesienie własności nieruchomości nabywca zobowiązał się zapewnić zbywcy dożywotnie utrzymanie (umowa o dożywocie), powinien on, w braku odmiennej umowy, przyjąć zbywcę jako domownika, dostarczać mu wyżywienia, ubrania, mieszkania, światła i opału, zapewnić mu odpowiednią pomoc i pielęgnowanie w chorobie oraz sprawić mu własnym kosztem pogrzeb odpowiadający zwyczajom miejscowym.

Zgodnie z art. 913 § 1 k.c. jeżeli z jakichkolwiek powodów wytworzą się między dożywcą a zobowiązanym takie stosunki, że nie można wymagać od stron, żeby pozostawały nadal w bezpośredniej ze sobą styczności, sąd na żądanie jednej z nich zamieni wszystkie lub niektóre uprawnienia objęte treścią prawa dożywocia na dożywcą rentę odpowiadającą wartości tych uprawnień. Z § 2 przywołanej regulacji wynika natomiast, że w wypadkach wyjątkowych sąd może na żądanie zobowiązanego lub dożywcy, jeżeli dożywcą jest zbywcą nieruchomości, rozwiązać umowę o dożywocie.

Roszczenia, o których stanowi art. 913 k.c., są roszczeniami wzajemnie się wykluczającymi, a wybór między nimi należy do strony powodowej, która musi stanowczo zdecydować, czy zamierza nadal pozostawać w stosunku dożywocia, dążąc jedynie do zmiany formy zaspokajania swoich uprawnień, czy też chce rozwiązać umowę o dożywocie (por. wyrok SN z 1 czerwca 2000 r., I CKN 209/99, LEX nr 51651). Stąd też w sprawie z powództwa dożywcy o rozwiązanie umowy o dożywocie na podstawie art. 913 § 2 k.c. sąd nie może, wbrew woli powoda, zmienić - na żądanie pozwanego (zobowiązanego) - uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywcą rentę w oparciu o art. 913 § 1 k.c. (wyrok SN z 18 lutego 1969 r., II CR 94/69, OSNC 1969, nr 12, poz. 225).

W niniejszym postępowaniu powód żądał rozwiązania umowy dożywocia z pozwanymi, co wykluczało możliwość zamiany przysługujących mu uprawnień na dożywcą rentę.

Do rozwiązania umowy dożywocia konieczne jest natomiast wystąpienie okoliczności z art. 913 § 1 k.c., a ponadto wyjątkowość zaistniałej sytuacji.

W toku niniejszego postępowania pozwani M. D. i K. D. ostatecznie uznali powództwo o dożywocie, wskazując że aktualnie relacje między nimi a powodem, polegające na utracie zaufania dożywcy względem pozwanych, nie pozwalają na wykonywanie umowy dożywocia.

Przedmiotem uznania było zatem dochodzone przez powoda roszczenie w zakresie żądania rozwiązania umowy dożywocia. Uznanie powództwa było wyraźne oraz jednoznacznie określone i nie nasuwało wątpliwości co do swej treści oraz zakresu. Oświadczenie o uznaniu powództwa zostało złożone przez pełnomocnika pozwanych na rozprawie, natomiast jego treść wciągnięta została do protokołu rozprawy.

Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej strony pozwanej, która za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (zob. wyrok SN z dnia 14 września 1983 r., III CRN 188/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 60).

Sąd jest związany uznaniem. Obowiązany jest jednak dokonać oceny, czy czynność ta nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa (art. 213 § 2 k.p.c.)

Ze względu na uznanie powództwa przez pozwanych Sąd nie miał obowiązku badania okoliczności stanowiących źródło konfliktu pomiędzy stronami po zawarciu umowy dożywocia. Następnym takim skutecznym uznaniem powództwa jest wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Za wystarczające dla uwzględnienia żądania przez Sąd jest bowiem samo stwierdzenie istnienia nasilonego

konfliktu wykluczającego dalszą koegzystencję stron, ten zaś bez wątpienia wystąpił w niniejszej sprawie, czego odzwierciedleniem było toczące się przeciwko pozwanym śledztwo. Te okoliczności w niniejszej sprawie uznać należało za bezsporne. Sąd stwierdził jednocześnie, że uznanie powództwa przez pozwanych nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, ani też nie jest sprzeczne z ustawą i dlatego uwzględniając żądanie pozwu, rozwiązał umowę dożywocia zawartą pomiędzy stronami w dniu 4 listopada 2015 r., Rep. (...) przed notariuszem E. S. w Kancelarii Notarialnej w Ł. przy ul. (...), o czym orzekł jak **w punkcie 1.** sentencji wyroku.

Wobec tego, że powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie żądania zapłaty kwoty 28.000 zł, Sąd na podstawie art. 355 par 1 k.p.c. w zw. z art. 203 par 1 i par 4 k.p.c., orzekł jak **w punkcie 2.** sentencji wyroku, uznając, że cofnięcie powództwa w zakresie opisanym wyżej nie jest sprzeczne z prawem, ani z zasadami współżycia społecznego, nadto nie zmierza do obejścia prawa.

W myśl art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W rozpoznawanej sprawie Sąd **w punkcie 3.** wyroku zasądził od pozwanych, jako strony przegrywającej sprawę, solidarnie na rzecz powoda kwotę 6.417 zł., obejmującą koszty zastępstwa adwokackiego ustalone na podstawie § 2 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz.U.2015.1800 i opłatę sądową od pozwu w kwocie 1.000 zł.

W rozpoznawanej sprawie pozwani wnosili o nieobciążanie ich kosztami postępowania.

Zważyć należy, że uznanie roszczenia traktowane jest, jako środek obrony pozwanego, ponieważ w sytuacji unormowanej w art. 101 k.p.c., umożliwi mu to wygranie kosztów procesu. Powołany artykuł 101 k.p.c. statuuje bowiem zasadę zawinienia będącą wyjątkiem od reguły odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.) i łączy jej realizację ze spełnieniem uprzednio i kumulatywnie przez stronę pozwaną wskazanych w omawianym przepisie obu przesłanek. Łącznymi przesłankami jej stosowania są: bezzwłoczne uznanie powództwa oraz to by pozwany nie dał powodu do wytoczenia sprawy. W rozpoznawanej sprawie żadna z tych przesłanek nie miała miejsca. W świetle doktryny i orzecznictwa uznaje się, że uznanie żądania pozwu, w sposób wyraźny i niebudzący wątpliwości, musi nastąpić przy pierwszej czynności procesowej pozwanego, po doręczeniu mu odpisu pozwu. Z reguły taką czynnością jest odpowiedź na pozew lub - w jej braku - oświadczenie ustne pozwanego, złożone na pierwszym posiedzeniu sądowym. Na gruncie niniejszej sprawy pozwani nie uznali powództwa w odpowiedzi na pozew, będącej ich pierwszą czynnością procesową w sprawie, wnosząc o oddalenie powództwa i zaprzeczając twierdzeniom powoda. W świetle ustalonych okoliczności sprawy pozwani dali też powody do wytoczenia postępowania sądowego. Jak ustalono w toku postępowania, pozwani po zawarciu umowy dożywocia i sprzedaży, nie zapłacili powodowi umówionej ceny zakupu nieruchomości. Nadto wykorzystując zaufanie 75-letniego powoda, który ciężko przeżywał śmierć żony oraz obawiał się o własną przyszłość, bez uzgodnienia z nim, dokonywali sukcesywnie wypłat i przelewów środków pieniężnych z konta i lokat powoda, stanowiących jego zabezpieczenie na starość. Środki te pozwani zwrócili powodowi dopiero w dniu 25 lipca 2019 r., a zatem po wytoczeniu powództwa.

W ocenie Sądu nie zaistniał także w niniejszej sprawie szczególnie uzasadniony przypadek, w którym Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami, o którym mowa w art. 102 k.p.c. Do kręgu "wypadków szczególnie uzasadnionych" (art. 102 k.p.c.) należą zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Jako przykłady okoliczności związanych z samym przebiegiem procesu wskazuje się sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Natomiast przyczyny leżące na zewnątrz są determinowane przez sytuację majątkową i życiową strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację finansową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi dostatecznej podstawy nieobciążenia strony kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c. (zob. wyrok Sądu

Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 listopada 2017r., I ACa 422/17, LEX nr 246142). W rozpoznawanej sprawie nie zaszła żadna z wymienionych sytuacji wynikających z charakteru żądania, natomiast pozwani nie uzasadnili w ogóle swego wniosku o nieobciążanie ich kosztami procesu.

Z/

Odpis uzasadnienia, wraz z odpisem wyroku, doręczyć pozwany przez pełnomocnika.

2019/12/20